

natasa.matulayova@fvp.slu.cz

Ústav veřejné správy a sociální politiky

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

FAKULTA VEŘEJNÝCH
POLITIK V OPAVĚ

VS24VPO33

SPOLEČENSKÁ ODPOVĚDNOST

NATAŠA MATULAYOVÁ

OSNOVA

1. Koncept společenské odpovědnosti (světový vývoj, přístupy, historie, významní představitelé).
2. Koncept společenské odpovědnosti (vývoj v České republice, přístupy, významní představitelé).
3. Oblasti působení společenské odpovědnosti (ekonomická, environmentální, sociální).
4. Zavádění konceptu odpovědnosti v organizacích (přístupy, motivace a tvorba konceptu).
5. Hodnocení a reportování společenské odpovědnosti.
6. Kritika konceptu společenské odpovědnosti.
7. Pohledy na problematiku společenské odpovědnosti z hlediska významných světových organizací (OECD, EU).
8. Příbuzné koncepty a podnikatelská etika (Corporate citizenship, Work-life balance, filantropie, trvale udržitelný rozvoj apod.).
9. Společenská odpovědnost vysokých škol (příklady dobré praxe).
10. Projevy společenské odpovědnosti (iniciativy, projekty, aktivity v České republice).
11. Příklady dobré praxe v České republice i zahraničí.
12. Shrnutí a diskuze.

5. HODNOCENÍ A REPORTOVÁNÍ SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI

✦ Proč hodnotit a reportovat CSR?

- ✓ Transparentnost vůči stakeholderům
- ✓ Zvyšování důvěry veřejnosti a investorů
- ✓ Identifikace rizik a příležitostí
- ✓ Plnění regulačních požadavků

✦ Klíčové pojmy:

- ❑ **CSR reporting** – systematické zveřejňování informací o CSR aktivitách
- ❑ **ESG (Environmental, Social, Governance)** – rámec hodnotící environmentální, sociální a správní aspekty organizace

METODY A PŘÍSTUPY K HODNOCENÍ SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI

✦ Hlavní přístupy k hodnocení CSR

◆ Kvantitativní metody:

ESG skóre a indexy (např. MSCI ESG, Sustainalytics)

KPI (Key Performance Indicators) – např. uhlíková stopa, diverzita zaměstnanců

Dotazníky a standardizované indikátory

◆ Kvalitativní metody:

Stakeholderská analýza

Case studies a best practices

SWOT analýza CSR strategie

✦ Nástroje a standardy hodnocení

Global Reporting Initiative (GRI) – nejrozšířenější CSR reportingový standard

ISO 26000 – mezinárodní norma pro společenskou odpovědnost

Sustainability Accounting Standards Board (SASB) – standardy pro sektorový reporting

Integrated Reporting (IR) – propojení CSR s finančním reportováním

mezinárodně uznávaný standard pro **reportování udržitelnosti**. Poskytuje organizacím rámec pro transparentní a srozumitelné zveřejňování informací o jejich **ekonomických, environmentálních a sociálních dopadech**

Hlavní cíle GRI:

- ✓ Zajistit transparentní a srovnatelné reportování udržitelnosti.
- ✓ Podpořit odpovědné podnikání a rozhodování založené na datech.
- ✓ Zvýšit důvěru stakeholderů (investorů, zákazníků, zaměstnanců).
- ✓ Přispět k dosažení **Cílů udržitelného rozvoje OSN (SDGs)**.

Struktura GRI standardů

GRI používá modulární přístup a jeho standardy jsou rozděleny do tří hlavních skupin:

- 1 **Univerzální standardy** – platí pro všechny organizace (GRI 1, GRI 2, GRI 3).
- 2 **Tematické standardy** – zahrnují konkrétní oblasti:
 - Ekonomické** (např. etika podnikání, korupce, daňová transparentnost)
 - Environmentální** (např. klimatická změna, spotřeba vody, emise CO₂)
 - Sociální** (např. lidská práva, diverzita, pracovní podmínky)
- 3 **Sektorové standardy** – specifické pro jednotlivá odvětví (např. těžební průmysl, finance, zdravotnictví).

REPORTOVÁNÍ SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI – STANDARDY A STRUKTURA ZPRÁVY

✦ Klíčové standardy CSR reportování

- ✓ GRI (Globální reportingová iniciativa)
- ✓ EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)
- ✓ OECD Guidelines for Multinational Enterprises

✦ Struktura CSR reportu

- 1 Úvod a vize organizace
- 2 Strategie udržitelnosti a klíčové závazky
- 3 Významné oblasti dopadu (ESG témata)
- 4 Data a indikátory výkonu
- 5 Případové studie a příklady projektů
- 6 Plány do budoucna a výzvy

✦ Transparentnost a důvěryhodnost reportování

Ověření externími audity (např. nezávislé ratingové agentury)

Otevřená komunikace se stakeholdery

PRAKTICKÉ UKÁZKY A PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE V CSR REPORTINGU

✦ Příklady úspěšného CSR reportingu

- ✓ IKEA – transparentní reporty s důrazem na uhlíkovou neutralitu
- ✓ Patagonia – detailní ESG data a etická výroba
- ✓ Unilever – propojení CSR s obchodní strategií

✦ Nejčastější chyby v reportování CSR

- ⊘ Nedostatek měřitelných dat
- ⊘ Příliš obecné informace bez konkrétních výsledků
- ⊘ Greenwashing – zkreslování nebo přehánění dopadů

✦ Digitální nástroje pro CSR reporting

Sustainability Cloud (Salesforce) – sledování udržitelných iniciativ

EcoVadis – hodnocení dodavatelského řetězce

GRESB – ESG reporting v realitním sektoru

BUDOUCÍ TRENDY V HODNOCENÍ A REPORTOVÁNÍ CSR

✦ Klíčové trendy v CSR hodnocení a reportování

- ◆ Přejít od dobrovolného reportingu k povinnému (např. směrnice EU CSRD)
- ◆ Rozvoj umělé inteligence pro analýzu ESG dat
- ◆ Rostoucí důraz na udržitelné dodavatelské řetězce
- ◆ Zvýšený zájem investorů o ESG skóre

✦ Doporučení pro organizace

- ✓ Zaměřit se na **kvalitu dat a měřitelnost ukazatelů**
- ✓ Integrovat CSR do **celkové strategie firmy**
- ✓ Posilovat **zapojení stakeholderů**
- ✓ Pravidelně **aktualizovat reporty** a sledovat vývoj regulací

6. KRITIKA KONCEPTU SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI

Proč je CSR kritizována?

6. KRITIKA KONCEPTU SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI

Proč je CSR kritizována?

📌 **Obecný pohled na CSR**

- ❖ Koncept společenské odpovědnosti firem (CSR) získal popularitu jako nástroj pro etické podnikání.
- ❖ Přesto existují významné kritiky, které zpochybňují jeho účinnost a opravdový dopad.

📌 **Hlavní oblasti kritiky CSR**

- ◆ **Greenwashing** – firmy využívají CSR k marketingu místo reálných změn.
 - ◆ **Konflikt se ziskem** – CSR může být v rozporu s ekonomickými cíli firmy.
 - ◆ **Nedostatek regulace** – dobrovolná povaha CSR snižuje jeho efektivitu.
 - ◆ **Nejasné metriky a měření dopadu** – těžko se ověřuje skutečný přínos.

6. KRITIKA KONCEPTU SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI

CSR jako nástroj marketingu (Greenwashing)

📌 Co je greenwashing?

- ❑ Praktika, kdy firmy předstírají environmentální nebo sociální odpovědnost, aniž by prováděly skutečné změny.
- ❑ Vytváří falešný dojem udržitelnosti.

📌 Příklady greenwashingu

- ⊘ **Volkswagen Dieselgate** – falešné emise u „ekologických“ aut.
- ⊘ **Nestlé** – kritika za plastový odpad, přestože propagují udržitelnost.
- ⊘ **H&M Conscious Collection** – obvinění z nepravdivých ekologických tvrzení.

📌 Důsledky greenwashingu

- Ztráta důvěry spotřebitelů.
- Poškození pověsti značky.
- Regulace a pokuty od státních institucí.

6. KRITIKA KONCEPTU SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI

Konflikt mezi CSR a maximalizací zisku

📌 **Friedmanova teorie (1970): CSR jako zbytečný náklad**

- Ekonom Milton Friedman tvrdil, že jedinou odpovědností firem je maximalizace zisku pro akcionáře.
- CSR může odvádět zdroje od hlavní ekonomické činnosti.

📌 **Proč firmy přesto investují do CSR?**

- ✓ **Budování značky** – lepší image a loajalita zákazníků.
- ✓ **Konkurenční výhoda** – přístup k odpovědným investorům.
- ✓ **Snížení rizika** – prevence skandálů a právních problémů.

📌 **Otázka: CSR jako náklad nebo investice?**

Některé firmy vnímají CSR jako strategickou investici, jiné jako povinnost bez skutečné návratnosti.

6. KRITIKA KONCEPTU SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI

Nedostatek regulace a transparentnosti CSR

✦ **CSR je převážně dobrovolné**

- ❑ Neexistují jednotné globální normy.
- ❑ Firmy si vybírají, co reportují a jaká data zveřejní.

✦ **Problémy s transparentností CSR reportů**

- ✗ Manipulace s daty – firmy prezentují jen pozitivní výsledky.
- ✗ Chybějící nezávislý audit – interní kontroly nejsou důvěryhodné.
- ✗ Různorodé metodologie – rozdílné standardy (GRI, SASB, ESG) komplikují porovnání.

✦ **Možná řešení**

- ✓ Povinné ESG reportování (např. nová EU směrnice CSRD).
- ✓ Větší dohled regulátorů a nezávislé audity.
- ✓ Sankce za klamavé CSR praktiky.

6. KRITIKA KONCEPTU SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI

Alternativní přístupy ke společenské odpovědnosti

✚ Místo tradičního CSR: nové koncepty

- ◆ **CSV (Creating Shared Value)** – zaměřuje se na dlouhodobý prospěch pro firmu i společnost (Porter & Kramer).
- ◆ **B-Corporations** – certifikace pro firmy, které splňují přísná sociální a environmentální kritéria.
- ◆ **Deregulovaná filantropie** – přímé investice do komunit místo PR kampaní.

✚ Otázky k diskusi

- ? Jak zajistit, aby CSR nebylo jen marketingovým nástrojem?
- ? Je CSR skutečně efektivní, nebo jsou lepší jiné modely odpovědného podnikání?

natasa.matulayova@fvp.slu.cz

Ústav veřejné správy a sociální politiky

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

FAKULTA VEŘEJNÝCH
POLITIK V OPAVĚ

**DĚKUJI VÁM
ZA POZORNOST!**